

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU
DIVADELNÍ FAKULTY JAMU DNE 28. 11. 2014

PŘÍTOMNI: Mgr. Igor Dostálek; doc. Mgr. Petr Francán; doc. Mgr. Hana Halberstadt; prof. PhDr. Miroslav Plešák; MgA. Lukáš Rieger, Ph.D.; MgA. Jan Šotkovský, Ph.D.;

OMLUVENI: BcA. Tomáš Příkrý; BcA. Michal Skočovský;

NEPŘÍTOMNI: MgA. Ivan Buraj;

HOSTÉ: doc. MgA. Aleš Bergman, Ph.D.; doc. MgA. Marek Hlavica, Ph.D.; doc. MgA. Blanka Chládková; Bohumil Jůza; Janika Kolářová, BA; prof. PhDr. Josef Kovalčuk; MgA. Hana Krejčí, Ph.D.; doc. MgA. Pierre Nadaud; doc. PhDr. Oxana Smilková; doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D.; BcA. Jan Škubal; MgA. Markéta Švecová; doc. Mgr. Sylva Talpová; MgA. Lenka Tesáčková; MgA. Ondřej Vodička.

Senát je usnášeníschopný.

PROGRAM JEDNÁNÍ: 1. Zahájení
2. Úvodní proslov dr. Šotkovského
3. Diskuse o Studiu Marta
4. Různé

PROJEDNÁNO:

ad 1.

Předseda uvítal přítomné senátory a hosty: navrhl strukturu programu a požádal doc. Hlavicu, aby se ujal moderování diskuse, která bude probíhat při projednávání bodu 3.

ad 2.

Dr. Šotkovský přednesl úvodní proslov zamýšlející se nad ideovými a provozními otázkami Studia Marta. Synopse proslovu je uvedena v příloze č. 1.

ad 3.

Diskuse nad ideovými a provozními otázkami Studia Marta moderovaná doc. Hlavicom. Záznam jejího průběhu je k dispozici v příloze č. 2. Resumé hlavních témat diskuse shrnul v jejím závěru doc. Hlavica v následujících bodech:

- Mezi zúčastněnými panovala shoda v tom, že by Studio Marta mělo nadále fungovat jako divadlo určené pro veřejnost.
- Bylo by vhodné, aby na fakultě vznikla psaná podoba „základních pravidel“ upravujících některé provozní a kompetenční záležitosti (např. počet a frekvenci repríz jednotlivých představení, pravidla pro obsazování studentů herectví apod.).

AKADEMICKÝ SENÁT

Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

- Arbitrem konfliktů, které mohou mezi zástupci jednotlivých ateliérů nastat, je děkan fakulty.
- Je potřeba sladit požadavky školy s možnostmi provozu.
- Naskytla se otázka, zda je vhodné, aby obě profesionální (pedagogické) režie otevíraly sezónu, nebo zda by jedna z nich neměla sezónu naopak uzavírat.
- Velmi se diskutovala varianta „dvojáků“ (paralelního zkoušení dvou inscenací ve stejné době) v případě studentských režii. Otázkou zůstalo, zda tento princip přijmout závazně, nebo ho ponechat ad hoc na konkrétních řešitelích.
- Objevil se konkrétní návrh zrušit absolventský festival (konaný v květnu) a nahradit jej „minifestivalem“, který by se konal v době, kdy umělci šéfové divadel ještě nemají uzavřené plány na příští sezónu a tedy i nové pracovní smlouvy.
- Rozsáhlým tématem jsou otázky spojené s propagací: Jaký by měl být profil divadla při pokusu o sladění všech požadavků a kdo tvoří jeho cílovou skupinu? Jakou image Studiu Marta budovat?
- Padl návrh znovu systémově uvažovat o semináři věnovanému nadcházející sezoně Studia Marta (začlenit do těchto debat i posluchače scénografie).

ad 4.

Děkan oznámil senátu, že byl vyhlášen nový druh stipendia: Mimořádné stipendium na podporu úspěšného studia. Požádal senát, aby ze svého středu jmenoval dva zástupce (pedagoga a studenta) do komise, která bude udělování tohoto stipendia konzultovat.

Téma i termín příštího zasedání AS DIFA JAMU budou upřesněny.

zapisující:
Igor Dostálek

předsedající:
Lukáš Rieger

Příloha č. 1 – Synopse úvodního proslovu dr. Šotkovského o Studiu Marta

- 1) 25 let od revoluce – bilance čas.
- 2) 23 let Marty – bilance čas.
- 3) Čas změny na vedoucím postu – bilance čas.
- 4) Úkol bezpředsudečně se zamyslet nad tím, jakou úlohu by Marta měla ve vzdělávacím úsilí školy plnit a nakolik je její „provozní nastavení“ odvozeno z této úlohy a nakolik se to či ono prostě vžilo.
- 5) Pozice Marty je logicky určována dvěma krajnostmi. První je pojetí Marty coby **studia, experimentálního prostoru, v němž by bylo studentům umožněno svobodně hledat, ověřovat, zkoušet**. Druhou je pak koncepce, v níž je Marta **simulací profesionálního divadelního provozu**, kdy škola **záměrně vytváří studentům situaci co nejblíží běžné divadelní praxi** (s jistými výhodami – relativní dramaturgická svoboda, relativní vyváženost hereckých příležitostí atp.).
- 6) Je jasné, že volba v praxi nikdy nebude stát „buď – anebo“, jde však o to, pokusit se definovat, k čemu máme blíže, případně, které **konkrétní** prvky si z toho či onoho ideálu chceme vzít.
- 7) Pokusím se připomenout některé konkrétní důsledky tohoto obecného zadání, ale proto, aby bylo zjevné, že nejde o abstraktní slovíčkaření. Diskuse by ale neměla na počátku být na téma „má mít Marta předplatitele – ano či ne?“, ale o tom, co od Marty **obecně očekáváme**.
- 8) Co se týče ideálu experimentálního studia – jak podotkl kolega Zetel, skutečná experimentální ambice vyžaduje především jednu věc: možnost **prohlásit experiment za nepovedený**. Ta ale ve školních podmínkách de facto neexistuje – protiřečí jí jednak přesný celoroční plán Marty a abonentní systém, jednak fakt, že i kdyby sám student chtěl zodpovědně prohlásit „hledali jsme a nenašli“, nemá nejen on, ale řada dalších lidí v čem absolvovat. V skutečně studiových podmínkách by navíc šlo alespoň přidat třeba týden zkoušení, kdyby se ukázalo, že to je zapotřebí – „nahuštěný provoz v Martě to opět neumožňuje.
- 9) Blíže má tedy Marta standardnímu profesionálnímu provozu, ovšem i zde s otázkami. Tou největší je počet představení – pohled na roční plán Marty opravňuje bezmála k charakteristice „**divadla, které zkouší, ale nehraje**“. Činoherní ročník, který v Martě stabilně sídlí, hraje kupříkladu v letošní sezoně v říjnu 5, v listopadu 4, v prosinci 3 představení. Je mi jasné, že tento stav má své provozní důvody, máme-li však znovu promýšlet smysl Marty, je třeba se podívat i na důsledky. Divadelní prostor, v kterém se hraje vlastně výjimečně, je méně atraktivní pro diváky, hůře se propaguje, pro studenty je obtížné zvát na svá představení (Přibylovo zoufalství), především však chybí akcent na to, že pravidelné a soustavné hraní před „neškolním“ publikem je jedna z klíčových věcí, které Marta může studentům dát. Nízký počet i kolísavá frekvence repríz činí možnost „vyhrát představení“ a vyhrát se v něm dosti problematickou.
- 10) Souvisejícím problémem je pak i počet činoherních premiér, věc dlouhodobě diskutovaná. Pět premiér ročně, pokud je navíc ve všech obsazen prakticky celý ročník, je na hranici možného – logicky vede jednak k únavě studentů, jednak k problémům s dalšími studijními povinnostmi (zejména diplomkami). Zároveň oněch pět titulů vede k tomu „čím více se zkouší, tím méně se hraje“.
- 11) Od profesionálního divadla odlišuje Martu ještě jedna věc a tou je **minimální důraz na publikum**. Na jedné straně je to logické – Marta nikdy nebude vyprofilovaná jako běžné divadlo, protože tam chybí tvůrčí kontinuita, na škole je jakékoliv uvažování o publiku vnímáno jako počátek podbízení. Na druhé straně – každá divadelní produkce je dialog a smysluplný dialog vyžaduje přemýšlet o partnerovi, s kterým je veden. Vedlo by to i k podstatným otázkám propagačním – na jakého diváka cílí ta či ona inscenace, zda to je divák, který do Marty chodí, pokud ne, jak jej tam dostat. Tyto otázky by vedly ještě k jedné, která je podle mě zásadní- jestli Marta jako studentské divadlo je opravdu i divadlem studentského publika a pokud ne, jak by to bylo možné změnit...

Příloha č. 2 – Záznam diskuse o Studiu Marta

Šotkovský: (viz příloha č.1)

Hlavica: Nastal čas změn na vedoucím postu v Martě – doc. Kolegar odchází.

Srba: V prosinci bude vypsáno výběrové řízení – nástup nového vedoucího bude s platností od příštího akademického roku. Součástí řízení bude požadavek napsat koncepci.

Poznámky ke koncepci Marty ze strany vedení DIFA:

- Jde o pracoviště, ve kterém ukončuje studium řada oborů.
- Realizují se zde absolventské projekty.
- Celkové směřování odpovídá ateliérovému systému výuky na DIFA: každoročně je veskrze v rukou ateliérů dramaturgie/režie, herectví, scénografie, klaunů apod. Závisí tedy na jejich vzájemné dohodě: vedoucí těchto ateliérů se tak v podstatě stávají „uměleckými šéfy“. Narážíme na to, že proto že je těchto ateliérů více – je otázkou, kdo má být tím „hlavním“ moderátorem. Někdy tak činí děkan – ovšem pouze v roli moderátora!
- Jakožto vyústění výukového procesu jde o výsledek výchovy zúčastněných oborů.

Hlavica: Základním tématem proslovu dr. Šotkovského bylo napětí v pojetí Marty jeho experimentálního studia nebo divadla simulujícího profesionální provoz. Je to dobré pojmenování krajních poloh? Má to být plně v kompetenci těch končících ročníků nebo má vedení fakulty pojmenovat jakýsi statut?

Kovalčuk: V konceptu, který je léty zaužívaný, se to takto skutečně dělí: Vrcholí herecká výchova (otevírá se tzv. „pedagogickou režii“, druhý titul je „profesionální režie“) a teprve pak přicházejí inscenace studentů režie (zpravidla tři). Zde vznikají ani ne tak experimentální jako spíše generační projekty. Za poslední léta jsem dospěl při jednáních s ateliéry herectví k nutnosti dohodnout každému jejich studentovi jednu absolventskou příležitost v jedné z profesionálních režii a druhou v některé z režii studentských.

Hlavica: Platí to tak pro všechny ateliéry?

Kovalčuk: To já nehlídám. U sebe se to snažím vždy takto vyvážit. Jsou dílčí odchylky: jsou ročníky, kdy absoluuje jeden režisér – jindy až čtyři. Já pak nad tím ale už tři čtvrtě roku přemýšlím a konzultuji to.

Bergman: Chybí mi v tom výčtu účelů Marty „za třetí“. To, na co upozornil prof. Kovalčuk: „Završení studia a prostor pro tvorbu absolventského výkonu“. Mělo by to být definováno „profilem absolventa“. Je např. součástí profilu studenta režie „experiment“? Současná situace se mi celkově jeví dobrá, ale z mých tří pozic šéfa ateliéru herectví jsem zažil dvě výborné zkušenosti a jednu katastrofální. Kdysi existoval jakýsi seminář na téma „příprava do Marty“, kde se potkávali všichni ateliéry, ale od dob „erasmovských výjezdů a stáží“ toto vymizelo – ta soustavnost. To, co říkal pan Kovalčuk, je jen nepsané pravidlo: mělo by se to stát pravidlem daným a psaným.

Plešák: My podle toho vždycky pracujeme.

Hlavica: Bylo by dobré z toho udělat psané pravidlo?

Srba: Je to už dáno akreditací – je dáno, co má absolvent znát.

Plešák: Věřil bych spíše na gentlemanskou dohodu (jednou celý ročník absolvoval v jednom představení). Je to věc vedoucího ateliéru herectví, aby to ohlídal.

Bergman: Já ale neohlídám, které tituly v Martě budou a které ne: nemám v rukou mandát, na který bych se mohl odvolat.

Dostálék: Vždy jsem zažil gentlemanskou dohodu – ale vím, že někdy musela prof. Nika Brettschneiderová tvrdě bojovat.

Plešák: Stále platí, že naplánovaná absolventská role se může ocitnout v neúspěšném představení... Ale mělo by se to dohodovat směrem od herců a jejich příležitostí.

Hlavica: Takže psané pravidlo nebo určený arbitér?

Srba: Tím arbitrem by měl být děkan či vedení v případě, když nastane problém. Byly případy, kdy jsme byli nuceni do určitých procesů vstoupit.

AKADEMICKÝ SENÁT

Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

(pauza)

Šotkovský: Pedagogická funkce Marty, o které se zmiňujete, směřuje spíše k té simulaci (nikoli imitaci!) profesionálního provozu (těch je ostatně více typů)...

Hlavica: Kontinuitu zajišťují ti pedagogové, kteří to každý rok hlídají.

Šotkovský: Ano, ale mně jde spíše o provozní nastavení – ne o „experimentálnost“ dramaturgickou.

Kovalčuk: V rámci Marty se formuluje také umělecké směřování studentů. Skutečností je, že by se mělo počítat s dostatečným regulérním prostorem pro práci studentů režie. Občas nedostávají dost času: šest týdnů (které byly často zkráceny) – to je povážlivé. Data stanovení úkolů by měla toto respektovat. Možná i proto se méně hraje, protože se jede „anglickým systémem“: zkouší se celé dny, nejen čtyři hodiny denně. Jde o to, abychom ve snaze vyhovět všem požadavkům neredukovali tento čas.

Jsou na to dva různé pohledy: Mají šanci si něco vyzkoušet, co už si v praxi nevyzkouší – zároveň ale díky tomu i někdy narazí. Udělají vyhraněné představení, a pak je nikdo neoslovuje na pohostinské režie. Mnozí na to přišli pozdě a zpětně to tak reflektují.

Halberstadt: Na to právě doplácí i herci, protože pak mají stejný problém.

(pauza)

Srba: K tomu času: velmi by uvolnilo ruce zamyslet se nad počtem inscenací: zda-li pět inscenací není moc. Pravda je, že režiséři jsou tři (občas i více). Způsob, jakým se to dá hned řešit, jsou tzv. „dvojáky“ – je to pak také mnohem soustředěnější práce hereckých i režijních noviců. Soustředěná práce s pěti lidmi na dvou frontách by byla vidět. Letos jsem moderoval takovou domluvu. My jsme z Marty couvli, čímž jsme poskytli prostor ročníku doc. Smilkové a prof. Krobotu s prof. Oslzým. Doc. Smilková měla premiéru v říjnu; deadline poslední premiéry je konec dubna (nesmí přeskóčit do května!) ...a tak mají všichni režiséři sedm týdnů. Tak to ale nemusí vyjít vždy... Přimlouvám se proto za dvojáky.

Nejsem si jist, že by devět repríz na tyto inscenace bylo málo... Je to ideální počet na to, aby si člověk ověřil jakýsi oblouk (jiná věc jsou mezery mezi reprízami!). Bojím se tlaku na zvýšení repríz – byl by to tlak na snížení času pro zkoušení. I Marta je pořád ještě škola: pedagogický proces, ne práce s profesionály. V Divadle na Orlí máme větší počet repríz: jsou tam jen čtyři inscenace (dříve byly tři). Při hodnoceních se ptám herců, je-li to moc či málo – a bývají spokojeni. Je to odvažování na lékárnických vahách.

Šotkovský: Ono i těch deset repríz stačí – ale v daném provozním modelu jsou to dvě, tři reprízy (různých představení) za měsíc (absolventský týden a jeho kvalita s „fórky“ je diskutabilní).

Tesáčková: Děláme plány pro obě divadla, snažíme se nehrát proti sobě. Vždycky se inscenace po premiéře odehraje dvakrát a mezi reprízami není větší mezera než sedm týdnů. Pokud bychom to měli neustále přestavovat, tak to s daným počtem zaměstnanců nezvládneme.

Talpová: My teď máme (díky vánocům) delší pauzy než sedm týdnů.

Smilková: My taky. Pro činoherce by bylo velmi dobré hrát dvakrát měsíčně, aby viděli vývoj. Jde stále o tvorbu, nejen o to něco ukazovat. Jde o tvůrčí přístup studenta herectví. S každým hereckým ročníkem přichází nové vidění, pěstované stále se obnovujícím a obměňujícím způsobem výuky. Jde o schopnost „pravdivosti“ (ne realističnosti!). Ideální je danou věc dvakrát měsíčně zahrát.

Kolářová: Jenomže tam jsou dvě premiéry a vánoce.

Kovalčuk: Nejsem si jist, jestli je nutno dbát, aby se v Martě a na Orlí nehrálo proti sobě.

Tesáčková: To se nedodrží vždy – ale jde o abonentní skupiny.

Švecová: Když se více hrálo proti sobě, ozývali se herci, že se na sebe nemůžou přijít podívat. Problém je září, říjen, listopad, prosinec.

Bergman: Je to o stanovení priorit – jde nejen o to, co potřebuje škola, ale také o to, co potřebuje to studio. Na straně školy: my ty absolventy také „prodáváme“. Jestli je těžké nabídnout v takto „rozesetých“ termínech pozvání uměleckým šéfům divadel – nestálo by za to zahrát nějaký „minifestival“ dříve než v absolventském týdnu? Tehdy už jsou všichni „rozebrání“.

AKADEMICKÝ SENÁT

Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

Šotkovský: Sedm týdnů je na hraně i v profesionálním provozu, natož u hereckých „embryí“ – pro ně to pak není tak snadné fixovat.

Tesáčková: Pokaždé se dělají oprařovačky. Zkrácení pauzy by bylo na úkor zase něčeho jiného – třeba počtu premiér. Parta techniků je jen jedna, nemají směny. Čím častěji se budou střídat představení, tím častěji se bude přestavovat.

Kovalčuk: Je takové pravidlo: má-li představení růst, musí mít nejméně dvě reprízy do měsíce.

Halberstadt: Je otázkou, jestli všichni režiséři musí v Martě absolvovat...

Kovalčuk: V akreditaci je, že musí absolvovat režii. My teď máme režiséry čtyři: chceme ročník rozdělit na dva běhy a dělit herecký ročník – ten má ale nyní jen 10 herců. Chceme proto, aby režiséři absolvovali i s muzikálistami.

Plešák: Ty dvojáky jsou zdravé: rozdělení ročníku působí uvolnění, zvyšuje motivace, ušetří čas...
K té pedagogické režii: výborně to naplňuje Nika Brettschneiderová. Když jsem ale vedl ateliér, tak jsem tam měl profesionální režiséry z venku – a ti také působí jako pedagogové.

Kovalčuk: To by se ale museli vedoucí ateliéru vzdát své pedagogické režie (a patrně i svého platu apod.).

Plešák: Studenti režie se dostanou do Marty dost pozdě: hůř se pak mohou obesílat festivaly apod.

Kovalčuk: Herecká připravenost je větší, když mají herci za sebou práci s profesionálem.

Rieger: Bylo by to ale ve prospěch studentů režie, kdyby ta druhá profesionální režie byla až tou poslední inscenací. Studentské režie by se pak více vyhráli...

Kovalčuk: Nejsem si tím jist...

Smilková: Herectví by vůbec mělo být na pět let – proměňuje se typ dramatiky i herectví...

Bergman: O tom by se mohlo uvažovat při obnovení akreditace. Ale přidávám se k tomu, že když v Martě začínají pedagog a profesionál, tak je to v době, kdy mají herci ještě spoustu problémů s přizpůsobením se prostoru a ukotvením na jevišti. S těmito problémy jim profesionál pomůže. Když se pak dostane ke slovu student režie, tak už mají herci tyto dětské nemoci za sebou.

Šotkovský: Z tohoto tříbení názorů mi vychází, že kdyby byly inscenace čtyři, tak by to bylo po všech stránkách lepší: množství repríz, odpadnutí posledního nevýhodného termínu...

Kovalčuk: Řešením jsou dvojáky – byť to studenti režie neradi slyší: pět herců jim je málo...

Šotkovský: Je to opravdu jen počtem studentů režie? Co kdyby šli do Marty jen dva nejlepší a ostatní si hledali prostor jinde?

Kovalčuk: To právo by tady být mělo. Je to podle akreditace: jednu režii dělá ve škole, druhou – kde chce. Na tom bych trval: na dodržení akreditace.

Srba: Ale je pravda, že pokud by byl v harmonogramu ten dvoják, pak by interval mezi premiérami byl sedm týdnů – což by byla velká úspora.

(pauza)

Hlavica: Kdo tvoří publikum Marty?

Kovalčuk: Na počátku devadesátých let jsme Martu rekonstruovali. V roce 1991 se stal zázrak a Marta byla vyprodaná permanentně – a to i v době, kdy ve všech divadlech probíhala krize návštěvnosti. Podle statistik Divadelního ústavu byla Marta v tomto směru nejúspěšnějším divadlem v zemi.

Júza: To je pravda. Podle mě je problém v dramaturgickém plánu. Jsem jen zaměstnanec, ale od doby, co začaly převažovat experimenty, je obrovský pokles návštěvnosti (to je od roku 2002)... I na šatně slyšíme velmi nepříjemné reakce: „...dávám tomu rok a pak si už tu abonentku nedám!“ Studenti se obměňují: převažují třicátníci, čtyřicátníci...

Kovalčuk: Není to jen dramaturgii – i tehdy se hrály „vychýlené“ věci. Pro studentskou obec byla Marta „jejich“ divadlem. Tuto vysokoškolskou obec jsme ztratili a nepěstujeme ji. Na to jsem vzpomínal už při otevření Divadla na Orlí... Ti odrůstající vzpomínají na to, jak chodili „na Bartošku“ apod.

AKADEMICKÝ SENÁT

Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

Tesáčková: Způsob studia na vysokých školách se změnil. Dnes je mnohem více přednášek, zájmů, všichni mají notebook a „sjiždějí“ si filmy. Vysokoškolák půjde jen na něco, o čem už slyšel (dnes je to jen průměrně vzdělaný člověk) – viz loňský Hamlet.

K propagaci: je společná pro obě divadla. Zrušili jsme výlep po městě a máme cílený výlep na školách. Je to tak třetí měsíc – uvidíme výsledek.

Kovalčuk: Těch cest musí být daleko víc.

Halberstadt: Mám ty mladé doma, takže vím, že nejsou jen v zajetí technologií. Oni chtějí vidět příběh: pokud ani netuší, o co jde, tak na to příště nepřijdou.

Jůza: Dříve bylo to složení titulů pestré a vyvážené – včetně experimentu... Já jsem například nepochopil Výpustek.

Kolářová: Na druhou stranu se tato sezóna dobře rozjela...

Vodička: Ta naše dvě divadla v tomhle nespí. Plakáty už dnes nejsou cestou. Točí se trailery k představením, jsou „našlápnuté“ facebookové stránky, měsíční přehledy... Generaci „tabletistů“ už oslovujeme úspěšněji... Jde ale o to, aby bylo opravdu co nabídnout.

Tesáčková: Radikální úbytek byl po představení Peer Selbst a Výpustek.

Kovalčuk: Mohli bychom nasazovat do Marty populární hity a konkurovat zavedeným divadlům – ale my se musíme vůči tomuto spektru vymezovat!

Tesáčková: Ohledně divadelního marketingu musí být vždycky nějaký opěrný bod pro diváka.

Bergman: Nikdo nemluví o extrémní změně, ale o rozumném přístupu: možná i o označení v programu „experiment“ apod. Tehdy se za jednu sezónu potkali tři takto těžko stravitelné tituly: Balkón, Výpustek a Princ Homburský. Došlo k tomu taky proto, že se dramaturgický plán udělal až v posledních třech týdnech – protože studenti byli na stážích... Já jsem se svou pedagogickou reží čekat až do poslední chvíle, abych jim vyšel vstříc.

Srba: Tehdy, pokud vím, došlo k naprosté anomálii. Většinou se na stáže jezdí na podzim – tenkrát se to prohodilo a mělo to další důsledky...

Kovalčuk: Já jsem ten seminář k Martě vedl po dva ročníky – a pak to zaniklo...

(pauza)

Hlavica: Máte ještě nějaká další témata, o kterých se tady ještě nemluvílo a který s tím úzce souvisí?

Nadaud: Chtělo by to definovat: co je to experiment... Hovořilo se i o právu na chybu... Toužíme při něm po místě, kde jsou mladí lidé, kde jsme překvapení, kam zveme lidi z jiných oborů, kde vytváříme společnost, která je „dál“ apod. Zkrátka, stálo by za to to definovat.

Chládková: Pak je tady také otázka jiných oborů, které tam mohou (nebo už nemohou) být. Například jevištní technologii se nikde jinde naučit nemohou. Až tedy dojde na nějaké definování, mělo by to tam být také zahrnuto... Totéž platí pro light-design... A hlavně mi tady chybí scénografie: i ta by měla být účastna těchto přípravných seminářů.

Bergman: Za mě to bylo povinné.

Plešák: Na druhou stranu nás může těšit, že naši absolventi zakládají divadla a mají své publikum... Přestali jsme být logicky atraktivní – v devadesátých letech jsme byli jiní než Provázek, Hadivadlo. Teď myslím na středoškolské publikum: Stálo by za pokus, jestli s těmi školami a tímto okruhem diváků nepracovat. Jestli nespojit síly a nedefinovat Martu nejen jako vysokoškolské, ale i středoškolské divadlo. A přitom nejde jen o volbu titulu, ale i prostředků. Ten Princ Homburský se teď úspěšně hraje v Městském divadle – naše inscenace zase tehdy dostala cenu festivalu za největší „úlet“. Inscenace Pokusy o její život přežila i několik odchodů a rovněž získala ocenění...

Kovalčuk: Rozhodující je ta kvalita.

Plešák: Když vidím, jak je nenaplněn dramaturgický záměr a herci s tím nejdou, tak to není v pořádku.

Škubal: Ti herci jsou dnes nějak divně svázaní – sevření... Tehdy byli rozvolnění...

Kovalčuk: „Absolventský týden“: já už tam nechodím, protože jsem se tam často styděl... Jestli tedy neudělat raději týden pro ty ředitele divadel – třeba v březnu. I kdyby tam ta poslední inscenace nebyla zahrnuta.

Srba: Bývala tradice hereckých Velikonoc, což je doba, kdy se to pro příští sezonu láme.

AKADEMICKÝ SENÁT

Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

(V tuto chvíli provedl doc. Hlavica výše uvedené resumé.)

Kovalčuk: Zkusím zinicovat takový seminář: teď jsou studenti na stážích v zahraničí – tak, jak se vrátí...

Dostálek: Bude fungovat provoz zkoušení při těch dvojácích?

Kolářová: Spolupráce s Divadlem na Orlí se už osvědčila: vyšlo nám vstříc.

Talpová: Teď (po dvou letech) už tam je ale situace jiná: míváme problém se dostat na zkušebnu.

Plešák: Nemohly by ty rozpravy – hodnocení představení – být dříve? Prof. Kovalčuk tu vzpomínal na šedesátá léta... Co mi chybí, když vzpomínám na inscenace Petera Scherhaufera, je ten studentský humor – v našich inscenacích nějak není...

Bergman: Nemám z těch hodnocení inscenací dobrý pocit. Jezdím na různé festivaly – a je vidět, že u nás se to nepěstuje.

Kovalčuk: Omyl. Ty poslední dvě byly skvělé.

Talpová: Stálo by ale za to zamyslet se nad formou hodnocení. Hodnotí doktorandi a je to prioritně určeno pro ně. Bylo by dobré vymyslet systém, kdy je ta jejich příprava písemná – takto to herci slyší poprvé. Nejsou pravidla, jestli se toho vůbec mají herci účastnit. Chodí tam pedagogové, takže to má punc formálnosti.

Kovalčuk: My jsme se teď dohodli, že to všichni dostanou písemně následně. On by se totiž jinak mohl vytratit ten bezprostřední dojem...

Talpová: Herci nejsou schopni komunikovat jako studenti doktorského programu a nemusí být schopni takové úrovně reflexe... ale mohli by se skrze písemný podklad lépe připravit.